Llwybr y Gymraeg
Welsh Pathway
BA3C 2021-22

Prifysgol Cymru
Y Drindod Dewi Sant
University of Wales
Trinity Saint David

Yr Athrofa
Centre *for* Education
Addysg i Gymru | Education for Wales

www.athrofa.cymru

Darlith 5: 11.11.21

Rhagoriaith
CANOLFAN GWASANAETHAU CYMRAEG

nia.evans@pcydds.ac.uk

Heddiw, byddwn ni'n …
Today, we will be…

- **Rhan 1**:"Mae hi'n amser cofrestru!" (yn y Gymraeg).
- **Rhan 2:** Adolygu patrymau
- **Rhan 3:** Faint o'r gloch ydy hi? (Rhan 2)

- ***Part 1***:*"It is registration time!" (yn y Gymraeg).*
- ***Rhan 2***: *revise patterns*
- ***Rhan 3***:*What's the time? (yn y Gymraeg)*

Rhan 1:

Mae hi'n amser cofrestru!

Part 1:

It's registration time!

Faint o ymadroddion rydych chi'n eu cofio?

How many phrases do you remember?

Sefyllfa …. *Situation …*

Rydych chi'n cyrraedd eich dosbarth yn y bore. Mae angen gwneud y gofrestr. Sut byddech chi'n dechrau'r dydd drwy ddefnyddio'r Gymraeg? Ysgrifennwch ymadroddion defnyddiol i'ch helpu.

You arrive at your class in the morning. You need to conduct the register. How would you start your day using Welsh phrases? Write useful Welsh phrases to help you on your whiteboard.

Faint o ymadroddion rydych chi'n eu cofio?

How many phrases do you remember?

Ydy …….. yma heddiw?

Is …… here today?

Sut wyt ti heddiw?

How are you today?

Rhif	Pwy?
1	
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	

Rhif	Pwy?
10	
11	
12	
13	
14	
15	
16	
17	

Rhif	Pwy?
18	
19	
20	
21	
22	
23	
24	
25	
27	

Dyddiau'r wythnos

Dydd Sul

Dydd Llun

Dydd Mawrth

Dydd Mercher

Dydd Iau

Dydd Gwener

Dydd Sadwrn

1. Dydd Sul

2.

3. Dydd Mawrth

4.

5. Dydd Iau

6.

7. Dydd Sadwrn

Pa ddiwrnodau sydd ar goll?

1.

2. Dydd Llun

3.

4.

5.

6. Dydd Gwener

7.

Pa ddiwrnodau sydd ar goll?

1.

2.

3.

4.

5.

6.

7.

Beth ydy dyddiau'r wythnos?

Dechrau arni … / Getting started …

Ydy hi'n ddydd Sadwrn heddiw?

Is it Saturday today?

Ydy, mae hi'n ddydd Sadwrn heddiw.

Nac ydy, dydy hi ddim yn ddydd Sadwrn heddiw.

Dechrau arni … / Getting started …

Ydy hi'n ddydd Llun heddiw?

Is it Monday today?

Ydy hi'n ddydd Mawrth heddiw?

Is it Tuesday today?

Dechrau arni … / Getting started …

Ydy hi'n ddydd Gwener heddiw?

Ydy hi'n ddydd lau heddiw?

Dechrau arni … / Getting started …

Pa ddydd ydy hi heddiw?
Pa ddiwrnod ydy hi heddiw?

Which day is it today?

ydy hi heddiw.

Misoedd y flwyddyn

Months of the year

https://youtu.be/pZHsSIUs9_I

1. Ionawr
2. Chwefror
3. Mawrth
4. Ebrill
5. Mai
6. Mehefin

7. Gorffennaf
8. Awst
9. Medi
10. Hydref
11. Tachwedd
12. Rhagfyr

Misoedd y flwyddyn

https://youtu.be/pZHsSIUs9_I

1. Ionawr	7. Gorffennaf
2.	8.
3. Mawrth	9. Medi
4.	10.
5. Mai	11. Tachwedd
6.	12.

Misoedd y flwyddyn

https://youtu.be/pZHsSIUs9_I

1.	7.
2. Chwefror	8. Awst
3.	9.
4. Ebrill	10. Hydref
5.	11.
6. Mehefin	12. Rhagfyr

Misoedd y flwyddyn

https://youtu.be/pZHsSIUs9_I

1.	7. Gorffennaf
2.	8. Awst
3. Mawrth	9.
4. Ebrill	10.
5.	11. Tachwedd
6.	12.

Da iawn!

Dechrau arni … / Getting started …

Ydy hi'n fis Ionawr nawr?

Is it January now?

Ydy, mae hi'n fis Ionawr nawr.

Nac ydy, dydy hi ddim yn fis Ionawr nawr.

Dechrau arni … / Getting started …

Ydy hi'n fis Awst nawr?

Is it August now?

Ydy hi'n fis Mai nawr?

Dechrau arni … / Getting started …

Ydy hi'n fis Hydref nawr?

Ydy hi'n fis Tachwedd nawr?

Dechrau arni … / Getting started …

Pa fis ydy hi nawr?

Which month is it now?

Mis Tachwedd **ydy hi nawr.**

Beth ydy'r dyddiad heddiw?

11.11.2021

Beth yw'r dyddiad heddiw?

1st	y cyntaf	17th	yr ail ar bymtheg
2nd	yr ail	18th	y deunawfed
3rd	y trydydd	19th	y pedwerydd ar bymtheg
4th	y pedwerydd	20th	yr ugeinfed
5th	y pumed	21st	yr unfed ar hugain
6th	y chweched	22nd	yr ail ar hugain
7th	y seithfed	23rd	y trydydd ar hugain
8th	yr wythfed	24th	y pedwerydd ar hugain
9th	y nawfed	25th	y pumed ar hugain
10th	y degfed	26th	y chweched ar hugain
11th	yr unfed ar ddeg	27th	y seithfed ar hugain
12th	y deuddegfed	28th	yr wythfed ar hugain
13th	y trydydd ar ddeg	29th	y nawfed ar hugain
14th	y pedwerydd ar ddeg	30th	y degfed ar hugain
15th	y pymthegfed	31st	yr unfed ar ddeg ar hugain
16th	yr unfed ar bymtheg		

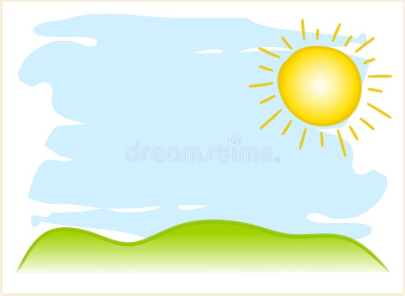
Dydd ……., yr …… o ……. 2021.

lau — unfed ar ddeg — Dachwedd

Dydd ……., ……. yr …… 2021.

lau — Tachwedd — unfed ar ddeg

RHEOL:
Ydy yn y cwestiwn = **Ydy / Nac ydy** yn yr ateb

RULE:
Ydy in the question = Ydy / Nac ydy in the answer.

Ydy hi'n braf heddiw?

Ydy, mae hi'n braf heddiw.

Nac ydy, dydy hi ddim yn braf heddiw.

Ydy hi'n bwrw glaw heddiw?

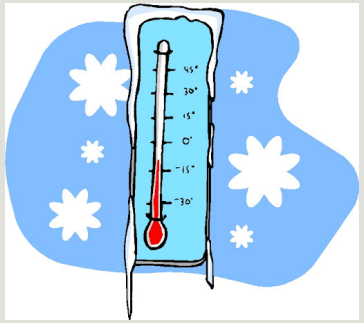
Ydy hi'n wyntog heddiw?

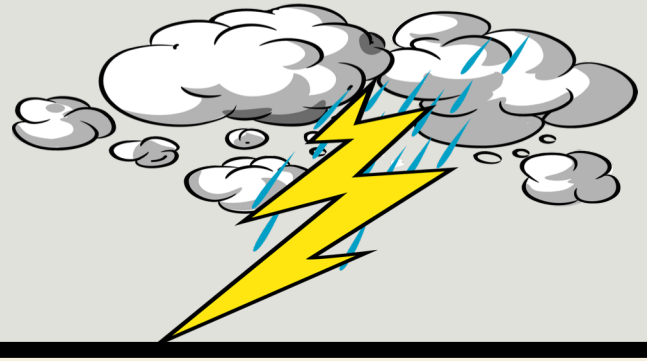
Ydy hi'n oer heddiw?

Ydy hi'n rhewllyd heddiw?

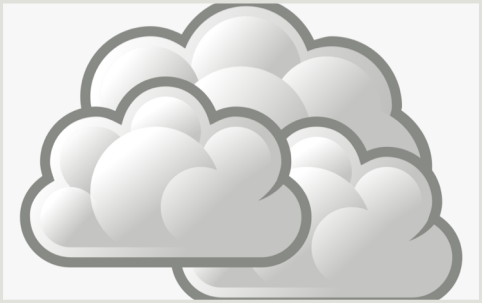
Ydy hi'n stormus heddiw?

Ydy hi'n bwrw eira heddiw?

Ydy hi'n gymylog heddiw?

Sut mae'r tywydd heddiw?

Rhan 2:

- Adolygu "Faint o'r gloch ydy hi?"

Part 2:

- *Revise "Faint o'r gloch ydy hi?"*

Faint o'r gloch ydy hi?

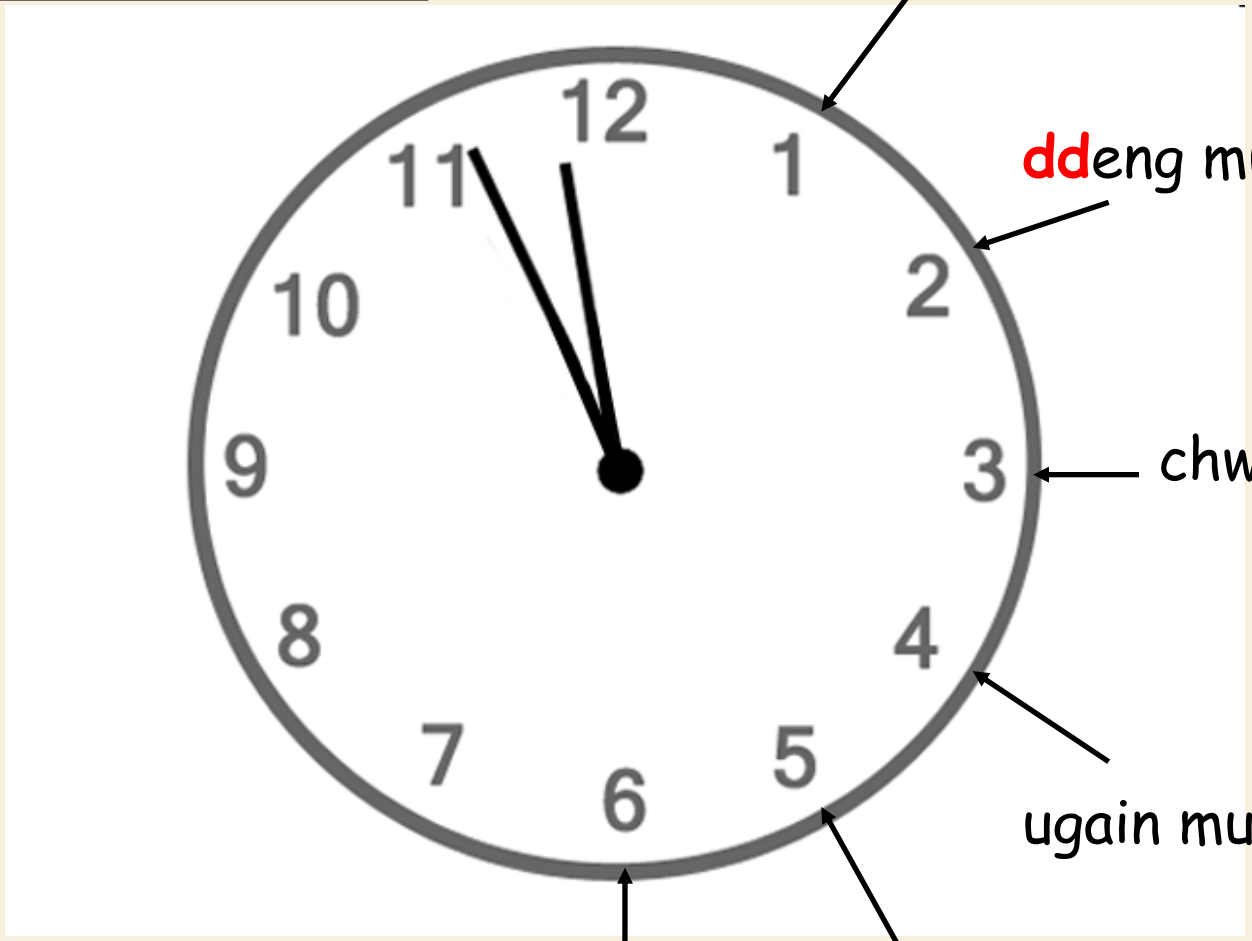
Faint o'r gloch **ydy hi?** **Mae hi'n** un **o'r gloch.**

ddau
dri
bedwar
bump
chwech
saith
wyth
naw
ddeg
un ar ddeg
ddeuddeg
hanner dydd.
hanner nos.
ganol dydd.
ganol nos.

Mae hi'n...

bum munud **wedi**...

ddeng munud **wedi**...

chwarter **wedi**...

ugain munud **wedi**...

bum munud ar hugain **wedi**...

hanner awr **wedi**...

Mae hi'n...

___ o'r gloch

bum munud i...

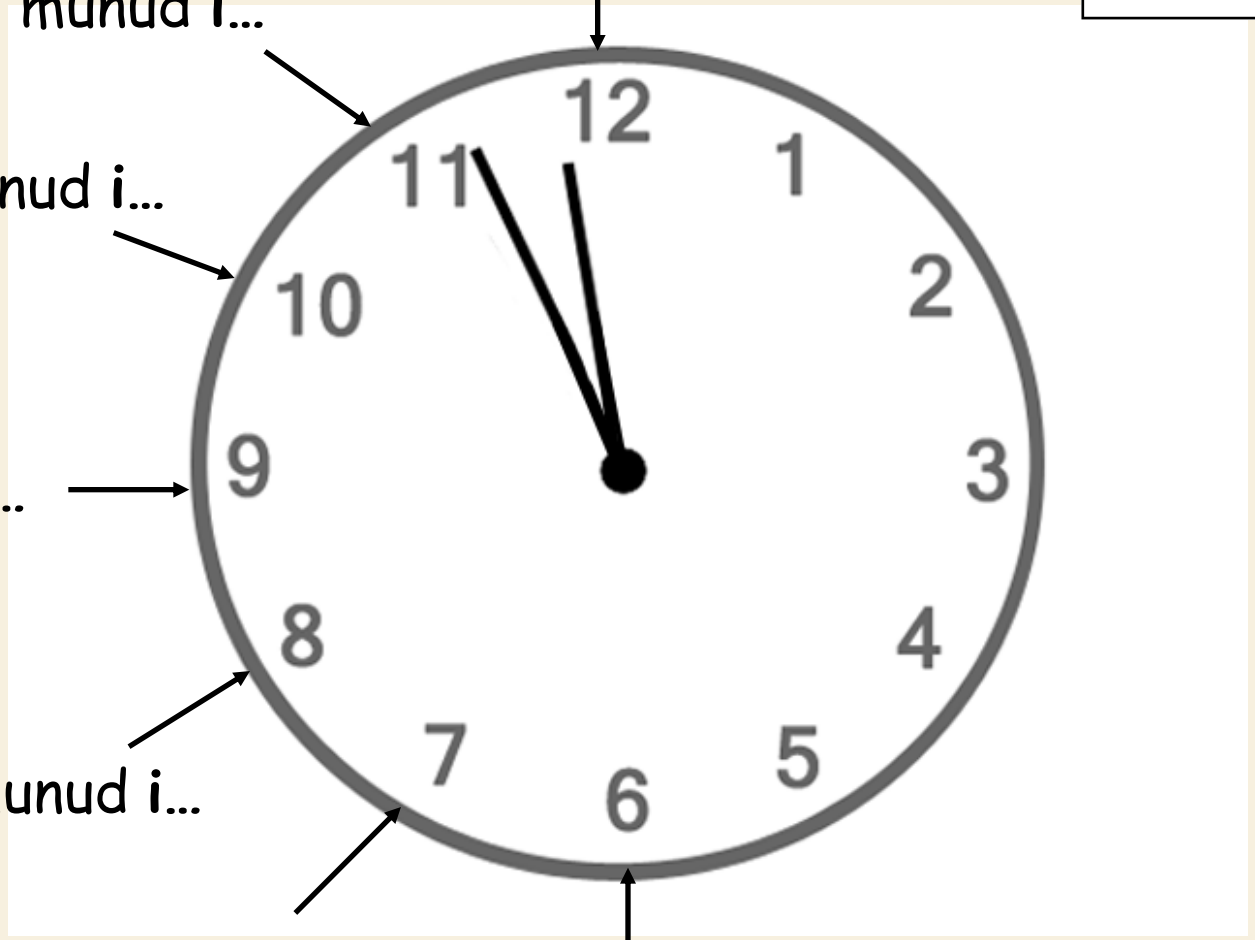
ddeng munud i...

chwarter i...

ugain munud i...

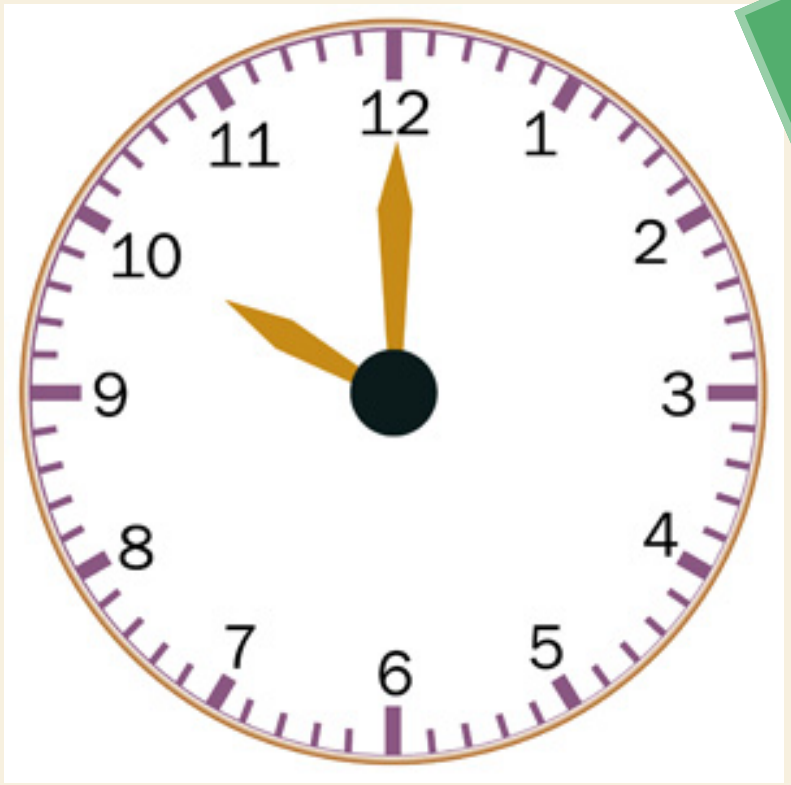
bum munud ar hugain i...

hanner awr **wedi**...

Faint o'r gloch ydy hi?

Y presennol
Present tense

Mae hi'n ddeg o'r gloch.

Faint o'r gloch ydy hi?

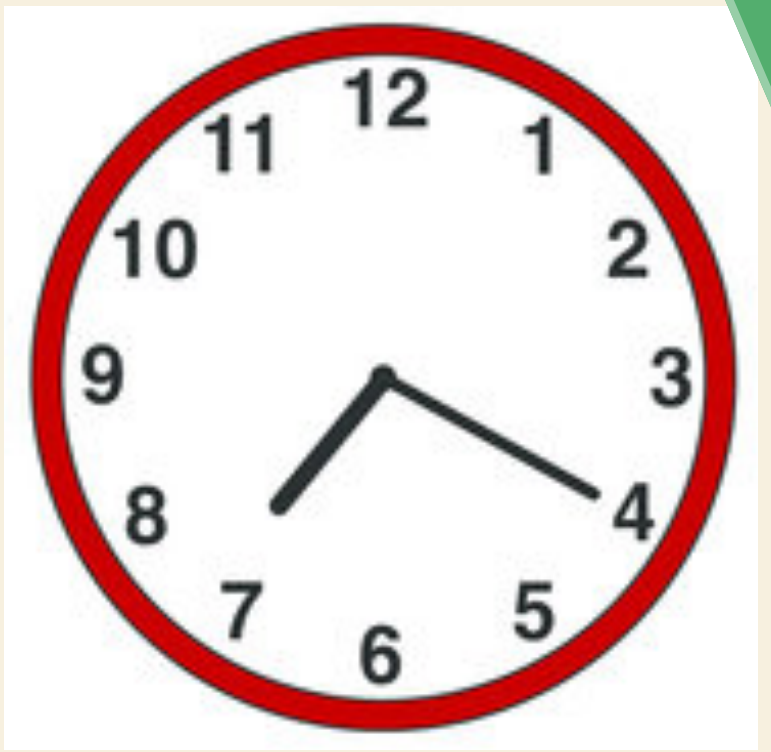

Y presennol
Present tense

Mae hi'n chwarter wedi wyth.

Faint o'r gloch ydy hi?

Y presennol
Present tense

Mae hi'n ugain munud wedi saith.

Faint o'r gloch ydy hi?

Y presennol
Present tense

Mae hi'n ddeng munud wedi naw.

Faint o'r gloch ydy hi?

Y presennol
Present tense

Mae hi'n bum munud i ddeg.

Rhan 3:

Faint o'r gloch ydy hi? (Rhan 2)

Part 3:

What's the time? (Rhan 2)

Pryd wyt ti'n …?

When do you …?

Y presennol
Present tense

Pryd wyt ti'n codi fel arfer *(usually)*?

wake up / get up

mynd i'r gwaith

go to work

bwyta cinio

eat lunch

mynd adref

go home

Rydw i'n _____ am _____ fel arfer.

Pryd mae Rhys yn …?

When does Rhys …?

Y presennol
Present tense

Pryd mae Rhys yn codi fel arfer *(usually)*?

wake up / get up

mynd i'r gwaith

go to work

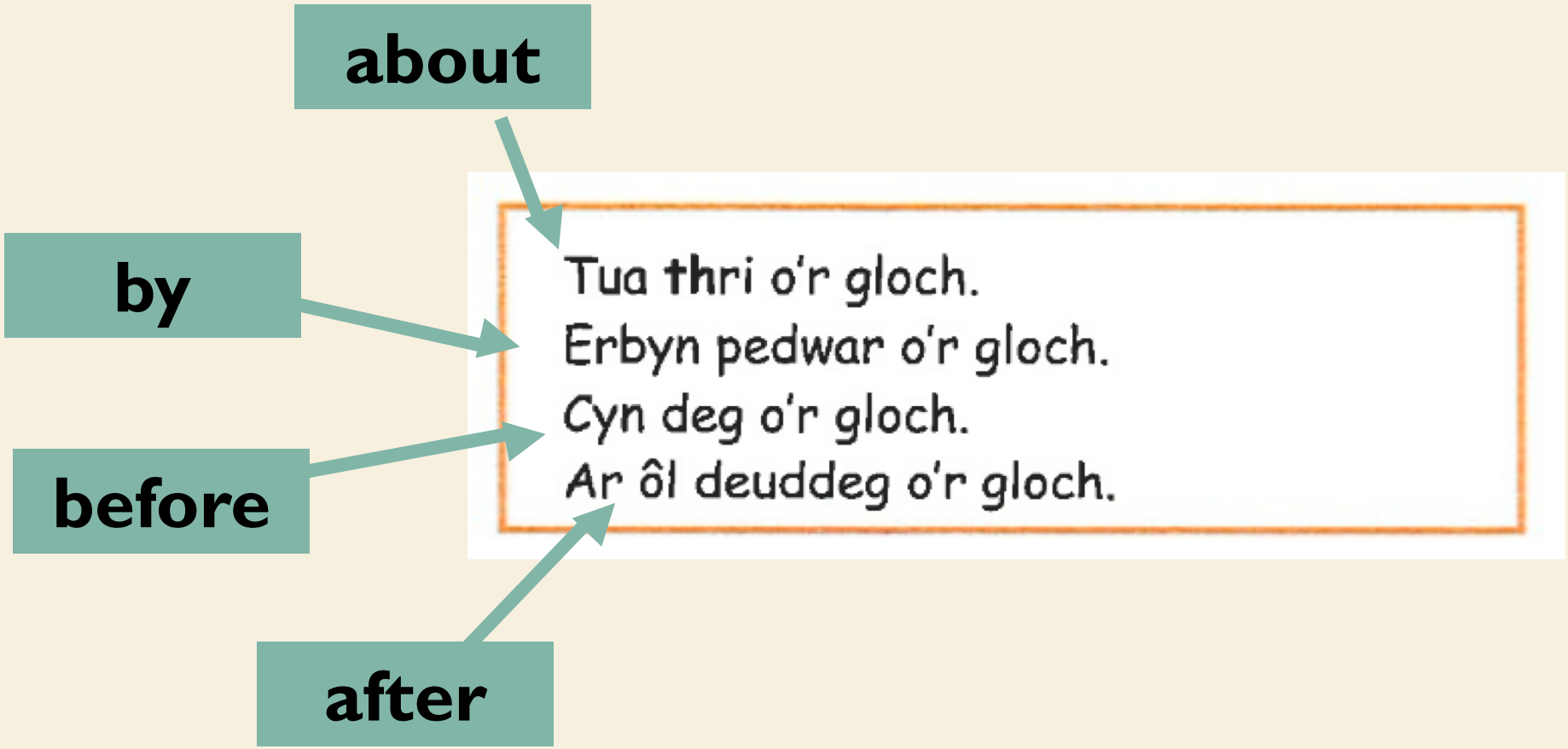
bwyta cinio

eat lunch

mynd adre

go home

Mae Rhys yn _____ am _____ fel arfer.

about
by
before
after
Tua thri o'r gloch.
Erbyn pedwar o'r gloch.
Cyn deg o'r gloch.
Ar ôl deuddeg o'r gloch.

Pryd wyt ti'n …?

When do you …?

Y presennol
Present tense

Rydw i'n **codi** tua _____ fel arfer.

Rydw i'n **mynd i'r gwaith** tua _____ fel arfer.

Rydw i'n **bwyta cinio** tua _____ fel arfer.

Pryd wyt ti'n …?

When do you …?

Y presennol
Present tense

Rydw i'n **mynd i'r gwaith** erbyn _____.

Rydw i'n **mynd i'r gwely** erbyn _____.

Pryd wyt ti'n …?

When do you …?

Y presennol
Present tense

Rydw i'n **codi** cyn _____.

Rydw i'n **mynd i'r gwaith** cyn _____.

Rydw i'n **bwyta cinio** cyn _____.

Pryd wyt ti'n …?

When do you …?

Y presennol
Present tense

Rydw i'n **codi** ar ôl _____.

Rydw i'n **cyrraedd adre** ar ôl _____.

Rydw i'n **mynd i'r gwely** ar ôl _____.

Pryd roedd …?

When was …?

Yr amherffaith
Imperfect tense

Pryd	roedd y rhaglen	ar y teledu?	Am saith o'r gloch.
Pryd	roedd y ffilm	yn y sinema?	Am wyth o'r gloch.
Pryd	roedd y cyngerdd	yn dechrau?	Roedd y cyngerdd yn dechrau am chwech o'r gloch.
Pryd	roedd y cyngerdd	yn gorffen?	Roedd y cyngerdd yn gorffen am wyth o'r gloch.

Pryd bydd …?

When will …?

Y dyfodol
Future tense

Pryd	bydd y rhaglen	ar y teledu?	Am saith o'r gloch.
Pryd	bydd y ffilm	yn y sinema?	Am wyth o'r gloch.
Pryd	bydd y cyngerdd	yn dechrau?	Bydd y cyngerdd yn dechrau am chwech o'r gloch.
Pryd	bydd y cyngerdd	yn gorffen?	Bydd y cyngerdd yn gorffen am wyth o'r gloch.

Eich tasg …

Your task …

Posau amser …

Edrychwch a dysgwch y geiriau yma cyn dechrau:
Read and learn at the folloiwng words:

awr (b), oriau	hour, hours	yn ôl	Ago
dwy awr	two hours	hanner	Half
tair awr	three hours	chwarter	quarter
pedair awr	four hours	tri chwarter	three quarters
munud (b / g), munudau	minute, minutes		

Faint o'r gloch fydd hi?

Mae hi'n hanner awr wedi dau nawr.
Faint o'r gloch fydd hi mewn tri chwarter awr?

.....

Mae hi'n ugain munud wedi naw nawr.
Faint o'r gloch fydd hi mewn pedwar deg munud?

.....

Mae hi'n ddeg munud i saith nawr.
Faint o'r gloch fydd hi mewn deg munud?

.....

Faint o'r gloch oedd hi?

Mae hi'n naw o'r gloch nawr.
Faint o'r gloch oedd hi ugain munud yn ôl?

.....

Mae hi'n ddeg munud wedi deg nawr.
Faint o'r gloch oedd hi chwarter awr yn ôl?

.....

Mae hi'n chwarter i ddeuddeg nawr.
Faint o'r gloch oedd hi bum munud ar hugain yn ôl?

.....

Eich tro chi: beth am greu pos newydd?
Have a go: create a new puzzle (yn y Gymraeg)!

Y dyfodol
Future tense

Yr Amherffaith
Imperfect tense

Gwaith pâr

…

Dechrau	Gorffen	Gadael	Cyrraedd
cyngerdd (g)		bws (g)	
dosbarth (g)		trên (g)	
rhaglen (b)		awyren (b)	
gêm (b)		tacsi (g)	
sioe (b)		fferi (b)	

Gwaith pâr

…

Dechrau	Gorffen	Gadael	Cyrraedd
cyngerdd (g)		bws (g)	
dosbarth (g)		trên (g)	
rhaglen (b)		awyren (b)	
gêm (b)		tacsi (g)	
sioe (b)		fferi (b)	

Atebion ...

Nawr, defnyddiwch yr amserlen isod i ateb cwestiynau'ch partner chi.

	Dechrau	Gorffen		Gadael	Cyrraedd
cyngerdd (g)	4.00	7.45	bws (g)	12.25	1.20
dosbarth (g)	9.15	11.15	trên (g)	4.20	5.40
rhaglen (b)	6.10	7.05	awyren (b)	8.45	12.50
gêm (b)	2.00	3.20	tacsi (g)	10.55	11.25
sioe (b)	9.30	5.30	fferi (b)	5.30	9.35

	Dechrau	Gorffen		Gadael	Cyrraedd
cyngerdd (g)	7.00	9.45	bws (g)	11.25	12.20
dosbarth (g)	8.45	10.30	trên (g)	4.40	5.20
rhaglen (b)	6.35	7.25	awyren (b)	7.35	11.50
gêm (b)	2.20	3.00	tacsi (g)	11.55	12.45
sioe (b)	7.30	9.00	fferi (b)	6.30	10.40

Tro nesaf:

18.11.21.
@ 9yb
ar gampws
Ystafell TEIFI